

Lærerveiledning til

In memoriam

av Alice Winn

Mål med opplegget:

Å vekke elevenes interesse for skjønnlitteratur:

- ✓ gjennom at elevene utforsker tekstene
- ✓ gjennom at elevene setter ord på sin personlige leseopplevelse
- ✓ gjennom at elevene diskuterer temaer som tas opp i teksten og får innsikt i andre menneskers tanker og livsbetingelser
- ✓ gjennom at elevene reflekterer kritisk over tekstenes påvirkningskraft og troverdighet, og opptre etisk og reflektert i kommunikasjon med andre
- ✓ gjennom at elevene bruker skjønnlitterære tekster som inspirasjon og modell for egne tekster

Før lesing

I denne romanen er året 1914, og første verdenskrig raser uavbrutt. Tusenvis av unge menn på begge sider av konflikten ofres. Brutaliteten ved fronten virker fjern for Henry Gaunt, Sidney Ellwood og resten av klassekameratene på kostskolen Preshute på den engelske landsbygda. Nyheten om vennenes heltmodige innsats gjør bare krigen mer spennende.

Gaunt, som er halvt tysk, kjemper en privat kamp – en altoverskyggende forelskelse i bestevennen, den glamorøse og sjarmerende Ellwood – uten at han vet at følelsene er gjensidige. Da onkelen til Gaunt blir beskyldt for å spionere for tyskerne, redder Gaunt familiens ære ved å verve seg. Han er lettet over å slippe unna de overveldende følelsene han har for Ellwood. Men til Gaunts forskrekkelse slutter Ellwood seg til ham ved fronten, og resten av klassekameratene følger snart etter. Nå omgir døden dem med all sin dystre virkelighet, og ingen vet hvem som blir krigens neste offer.

Utdraget er hentet fra side 96-111 i boka. Henry Gaunt og Sidney Ellwood sender brev til hverandre.

Forslag til klassesamtaler:

- Hva kan vi om første verdenskrig? Hvilke land var i allianse med hverandre? Hva ble utfallet av krigen?

- Første verdenskrig var starten på den moderne krigføringen. Hvilke nye våpen ble tatt i bruk?
- Tittelen på boka er *In memoriam*. Hva betyr det? Hvilket språk er dette?
- Hva synes du om bokomslaget? Tror du det er en mening bak motiv og fargebruk?
- Etter å ha lest introduksjonen til boka, så skjønner vi at det også handler om homofile følelser. Hvordan var det å være homofil i 1914, tror du?
- Da disse unge guttene vervet seg som soldater, visste de at de måtte ut i krig og kanskje bli skadet eller miste livet. De visste også at de ville se mange av kameratene sine lide grufulle skjebner. Ville du gjort det samme for landet ditt?
- Har du sendt et brev før? Har du skrevet til en venn med papir og penn, puttet det i en konvolutt, satt på et frimerke og sendt det med posten?

Underveis

Det er mange navn å holde styr på. I dette utdraget er Sidney Ellwood på kostskole og leser lista over falne soldater sammen med medelever. Det er mange navn på lista som er kjente for dem. Ellwood ønsker å verve seg, men blir frarådet å gjøre det. Etter et brev fra Henry Gaunt bestemmer han seg for å verve seg allikevel. Les gjerne med en penn i hånda. Hvilke navn er viktige for å forstå handlingen? Skriv gjerne ned hvem de ulike personene er slik at du har kontroll på karakterene.

Etter lesing

I makkerpar/smågrupper:

- Hva skjer i dette utdraget? Gjenfortell til hverandre.
- Hvem har synsvinkelen?
- Hvordan vil du beskrive Sidney Ellwood?
- Hvordan vil du beskrive Henry Gaunt?
- Hvor gamle er disse guttene? Hva tenker du om å oppleve alt dette i den alderen?
- Søk opp Haag-konvensjonene av 1899 og 1907. Hvorfor nevner Gaunt dette i brevet sitt til Ellwood?
- Gaunt beskriver noen ganske grufulle scener fra Ypres i sitt brev som er datert 29. april, 1915. Det er tydelig at det har skjedd et gassangrep. Søk opp dette på internett. Hva skjedde i virkeligheten?

- Ellwoods mor sier at han ikke er som de andre guttene, at han er følsom. Ellwood skjønner med en gang hva det er hun ikke sier høyt. Hva tror du det er moren ikke sier høyt?
- Hvordan vil du tolke diktet som Ellwood skriver i sitt brev til Gaunt?
- Hvorfor tror du Ellwood også nevner hvordan Rupert Brooke døde?
- Får du inntrykk av noe romantisk i brevene mellom Gaunt og Ellwood? Er det andre steder i teksten der det antydes?
- Hvorfor tror du at Gaunt plutselig ikke svarer på brevene til Ellwood?
- Hvem skriver Ellwood til når han ikke får svar fra Gaunt?
- Hva tror du skjer videre i denne romanen? Kan du tenke deg å lese den?

Klassesamtale:

- Moren til Ellwood sier: «Konge og fedreland *trenger* deg ikke. *Jeg* trenger deg.» Hva synes dere om denne uttalelsen?
- Romanen bruker virkelige hendelser fra første verdenskrig. Den fiktive kjærlighetshistorien finner sted i en setting som faktisk har skjedd. Gjør det boka mer interessant?
- Hvor mye har kjærlighetshistorien å si i dette utdraget?
- Hvor vanskelig tror dere det må ha vært å være homofil soldat på denne tida når vi vet hvor vanskelig det fortsatt er i 2024?
- Vi har mange pågående kriger i verden. Påstand som kan diskuteres: Hva er det som gjør at menneskeheten aldri lærer av sin brutale og voldelige fortid?

Individuelt:

- Skriv en fagartikkel (eller et essay) om skeiv historie. Fokuser på homofili på tidlig 1900-tall og veien fram til i dag.
- Skriv et dikt eller en novelle der temaet er krig og kjærlighet eller seksualitet og identitet.
- «Skaper vi menneskeverd, skaper vi fred» skrev Nordahl Grieg i sitt dikt «Til ungdommen». Skriv et essay der du bruker verselinjen som utgangspunkt.

Videre

- Les hele romanen. 😊

- Hvor relevant er denne romanen i dagens samfunn? Romanen tar opp temaer som krig og politikk, liv og død, kjærlighet, menneskeverd, identitet og seksualitet. Bruk noen minutter på å tenke på hvordan dette lille utdraget fra boka tar opp så mange ting. Er det andre temaer du også tenker er relevante? Kan du sammenlikne romanutdraget med andre tekster du har lest?